

Polenské nakladatelství „Linda“ – Jan Prchal a jeho činnost v letech 1998–1999

MIROSLAV URBÁNEK – MARTA VOMELOVÁ

V roce 1998 požádal majitel polenského knihkupectví a papírnictví „Linda“ – Jan Prchal o vydání živnostenského listu k provozování nakladatelské a vydavatelské činnosti. Jan Prchal, který je také místopředsedou Klubu za historickou Polnou, založil nakladatelství s několika cíli. Především chtěl umožnit publikování prací vztahujících se k historii města Polné a polenského regionu. Smysl vydávání těchto prací pak vidí zvláště v možnosti seznámit co nejširší veřejnost s minulostí tohoto regionu, s informacemi, které vybádali autoři z rozsáhlých archivních a muzejních materiálů, vztahujících se k Polné. Dalším Prchalovým cílem je vydávání pohlednic s polenskou tematikou. Končným cílem by mělo být přispění k propagaci města a regionu. Do svých edičních plánů zahrnul jak práce starších autorů, tak studie nové.

Židovskou problematikou se zabývá první vydaná práce *Židé a Polná. Židovské památky v Polné*, kterou sestavil na základě různých dobových materiálů, vlastněných Klubem za historickou Polnou, Jan PRCHAL. Publikace vyšla v Polné v roce 1998, 16 s., nákladem 500 kusů za finančního přispění knihkupectví „Linda“ ve spolupráci se Spolkem přátel židovských památek v Polné. Prchal zde publikoval stručné dějiny polenské židovské komunity a také její historii v datech, vše je také doplněno obrazovým materiálem. Brožura byla zdarma distribuována (ke vstupence) mezi účastníky benefičního koncertu, který byl pořádán v roce 1998 v Polné ve prospěch oprav židovských památek. Byla také vydána německá verze této práce, v překladu Waltera Kuby, pro návštěvníky Jihlavska (zejména pro bývalé obyvatele jihlavského jazykového ostrova) v nákladu 1000 kusů.

Druhou vydanou publikací je pak práce Bohuslava FIŠERA: *Lidová píseň na Polensku*, Polná 1998, 48 s., v nákladu 300 kusů. Notové korektury provedl Jaromír Procházka, počítačové zpracování Václav Fišar. Úvod k této práci napsal Bohuslav Hladík. Učitel Bohuslav Fišer sbíral lidové písně, obyčeje a vyprávění již jako student ve svém rodném kraji na Prácheňsku, později s nadšením pokračoval v této činnosti i v okolí Polné. Jeho znalosti problematiky folkloristiky a hudby, především starých českých mistrů, byly obdivuhodné. Řadu sebraných písní harmonizoval a uvedl na pořad koncertů Polenského dětského sboru, který v roce 1934 založil. Byl členem Pěveckého sdružení českých učitelů, osm let dirigentem polenského zpěváckého spolku Čestmír. Práce obsahuje několik desítek lidových písní z Polné a okolí, jak je Fišer v průběhu let sebral a zaznamenal. Při své badatelské činnosti byl až úzkostlivě svědomitý, u každého prameně si pečlivě zaznamenal datum získání, místo a také jméno zpravodaje. Tato zajímavá publikace se může stát cenným podkladem pro další případné studium lidové písně na Polensku.

Pro rok 1999, kdy jsme si připomněli již 100. výročí Hilsnerovy aféry, připravilo nakladatelství celkem tři publikace, připomínající tuto událost. Ze starších publikací vyšel od Bruno ADLERA: *Boj o Polnou*, Polná 1999, 169 s. Z německého originálu práci přeložila Eva Červinková, počítačové zpracování a grafickou úpravu provedl ing. Jaroslav Sobotka. Náklad této publikace byl 1000 kusů. Práci mohou využít ke studiu zájemci o židovskou problematiku a pověru rituální vraždy. Dalším titulem, vydaným k hilsneriádě, je publikace Františka ČERVINKY: *Hilsnerova aféra a její lite-*

rární dozvuk, Polná 1999, 24 s. Tato studie vyšla česky poprvé, jde o překlad Evy Červinkové z anglického vydání *The Hilsner Affair* v roce 1968 v Londýně. Počítačové zpracování a grafickou úpravu provedl ing. Jaroslav Sobotka. Autor zde pozitivně hodnotí přístup T.G.Masaryka k boji proti rituální vraždě, podařilo se mu také připomenout některé další aspekty případu, např. přesah polenského případu ze soudní síně do vysoké politiky, nebo postoj nově vznikajících, na demokratických principech založených politických stran.

Řadu těchto publikací uzavírá obsáhlý sborník *Hilsneriáda (k 100. výročí 1899 až 1999)*, vydaný v Polné 1999, 188 s., odpovědným redaktorem byl Bohumil Černý. Vydání sborníku inicioval Jan Prchal a kromě jeho práce obsahuje příspěvky od čtyř dalších autorů. Příspěvek Milana ŠUPA: Polná v roce 1899, s. 7–14, nás seznamuje stručně s dějinami tohoto města a s dějinami židovské obce v Polné. Následuje obsáhlá studie Bohumila ČERNÉHO: *Vražda v Polné*, s. 15–123, která částečně doplňuje starší práci tohoto autora *Vražda v Polné*, vydané v Praze v roce 1968, především o některé současné aspekty a o chronologický přehled této události. Dále publikoval svou studii Jan PRCHAL: *Pohlednice z času hilsneriády*, s. 124–156, ve které se věnoval stručně technikám výroby pohlednic, výrobcům a vydavatelům pohlednic k hilsneriádě a jejich popisu. Pohlednice z doby hilsneriády shromážděné Janem Prchalem zachycují atmosféru doby a vyvolávají plastický obraz místa i události. Zajímavá je studie Jana HOZÁKA: *Hilsneriáda v českém tisku*, s. 157–186, ve které autor zpracoval ohlasy na hilsneriádu a reakci českého tisku na tuto problematiku v letech 1899–1900. Věnoval se: *Radikálním listům, Katolickým listům, Národním listům, Národní politice, Právu lidu, Času*. Ve svém článku ukázal Jan Hozák, mimo jiné, vliv a moc tisku při formování veřejného mínění. Závěrečným příspěvkem je práce Petra VAŠÍČKA: *Lékařské aspekty tzv. hilsneriády*, s. 187–188, ve které autor kriticky hodnotí práci polenských lékařů a zčásti i české lékařské fakulty v období hilsneriády. Počítačové zpracování provedli ing. Jaroslav Sobotka a Václav Klofáč.

Z roku 1999 zůstal nakladatelství malý dluh, a sice vydání brožury básní polenských autorů. Nakladatelství „Linda“ připravilo k vydání také několik pohlednic, čímž přispělo k propagaci města. Byly vydány čtyři pohlednice se zimní tematikou Polné jako vánoční pohlednice a dále pět pohlednic, které přibližují historické památky Polenska, především sakrální, ale také profánní stavby.

Za dva roky existence nakladatelství vykonali jeho pracovníci velký kus práce. Vydali řadu zajímavých prací zabývajících se hilsneriádou, připravují k vydání publikace polenských autorů. Vydáváním pohlednic propagují město Polnou a celý polenský region. Do dalších let jim přejeme mnoho zdaru a těšíme se na další vydané publikace.

Poznámka:

Autoři děkují za informace Janu Prchalovi, majiteli knihkupectví a nakladatelství „Linda“.